

Effektiv åtgärdssamordning

Hur samarbete kan övervinna utmaningar och skapa resultat

13:e mars 2025

Christoffer Hallbäck
Vattensamordnare

Tillit och trygghet byggs i
det osagda, i förtroendet
att vi får vara ofärdiga, i
friheten att tänka högt
utan rädsla för att falla

Typer av åtgärder i jordbrukslandskapet

Fosfordammar

Våtmarker/restaurering

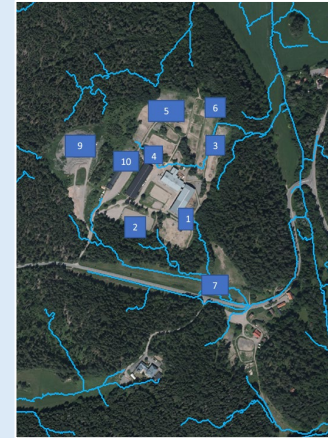
Kalkfilterbädd

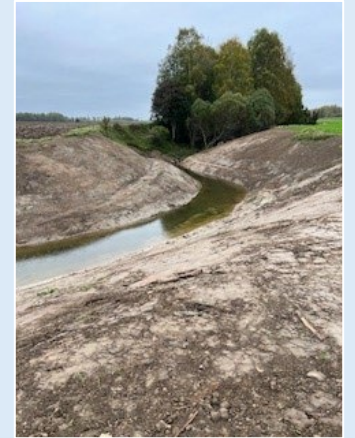
Strukturkalkning

Gårdsvisa vattenplaner

Återmeandring

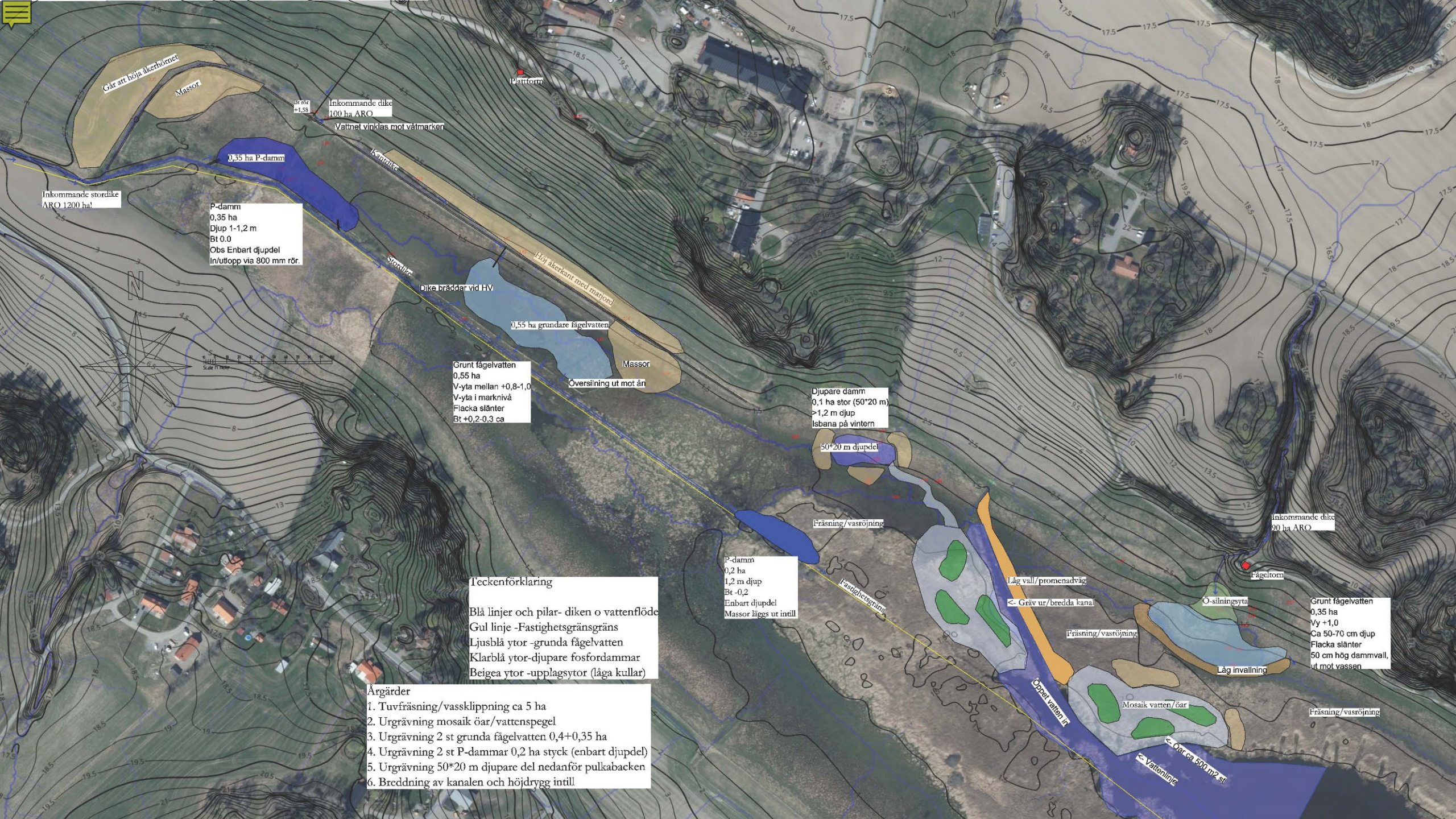

Går att höja åkerhöjdet
Massor

Inkommande dike
100 ha ARO
Vattnet vinklas mot vattnet

0,35 ha P-damm

Inkommande stordike
ARO 1200 ha!

P-damm
0,35 ha
Djup 1-1,2 m
Bt 0.0
Obs Enbart djupdel
In/utlopp via 800 mm rör.

Dike bräddar vid HV

0,55 ha grundare fågelvatten

Grunt fågelvatten
0,55 ha
V-yta mellan +0,8-1,0
V-yta i marknivå
Flacka slänter
Bt +0,2-0,3 ca

Oversilning ut mot ån

Djupare damm
0,1 ha stor (50*20 m)
>1,2 m djup
Isbana på vintern

50*20 m djupdel

Fräsning/vasröjning

P-damm
0,2 ha
1,2 m djup
Bt -0,2
Enbart djupdel
Massor läggs ut intill

Teckenförklaring

Blå linjer och pilar- diken o vattenflöde
Gul linje -Fastighetsgränsgräns
Ljusblå ytor -grunda fågelvatten
Klarblå ytor -djupare fosfordammar
Beigea ytor -upplagsytor (låga kullar)

Årgärder

1. Tuvfräsning/vassklippning ca 5 ha
2. Urgrävning mosaik öar/vattenspegel
3. Urgrävning 2 st grunda fågelvatten 0,4+0,35 ha
4. Urgrävning 2 st P-dammar 0,2 ha styck (enbart djupdel)
5. Urgrävning 50*20 m djupare del nedanför pulkabacken
6. Bredning av kanalen och höjdrygg intill

Inkommande dike
90 ha ARO

Fågeltorn

Ö-silningsyta

Låg invallning

Låg vall/ promenadväg

<- Gräv ut/ bredda kanal

Fräsning/vasröjning

Mosaik vatten/öar

<- Vattenlinje

Grunt fågelvatten
0,35 ha
Vy +1,0
Ca 50-70 cm djup
Flacka slänter
50 cm hög dammvall,
ut mot vassen

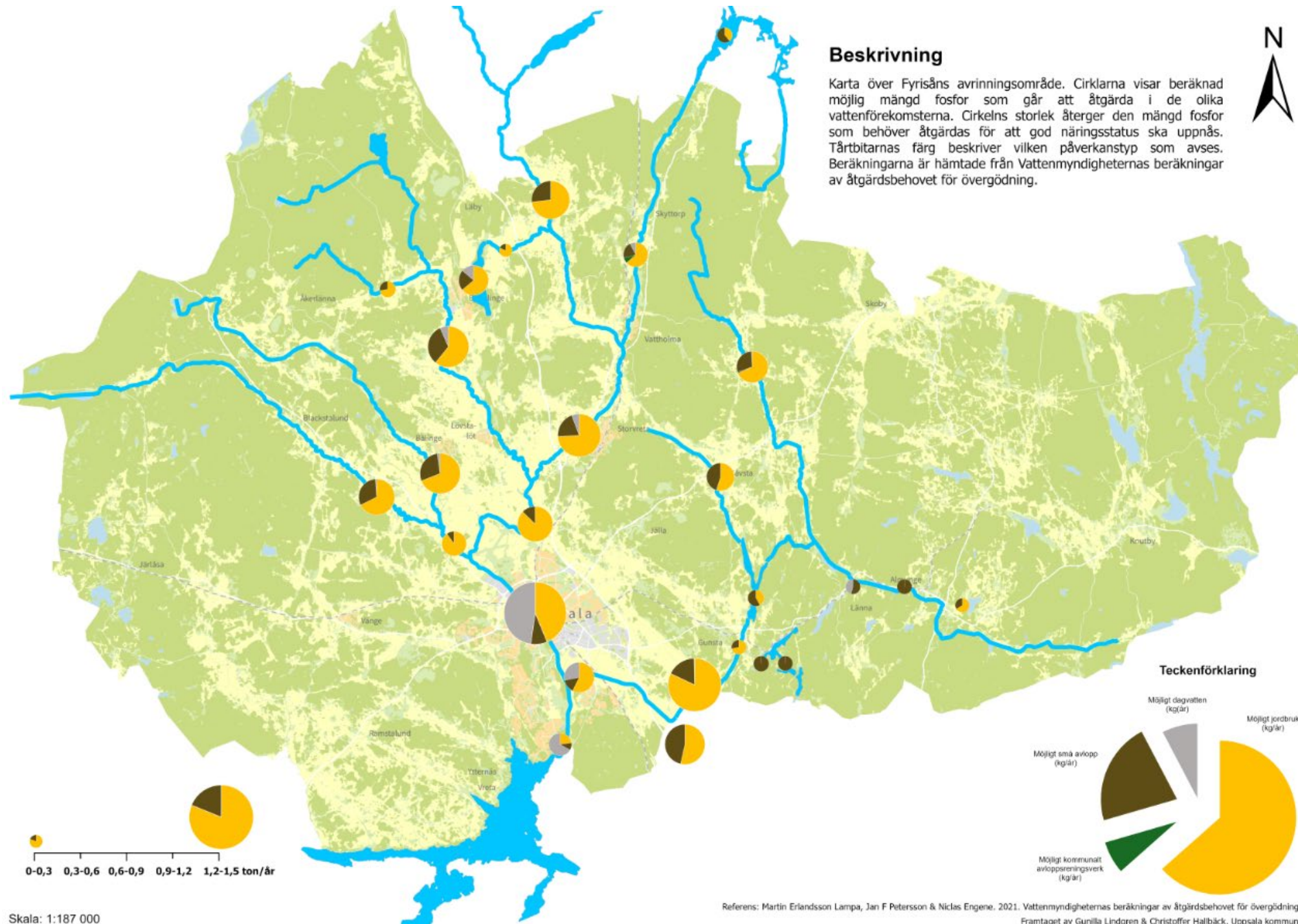
Fräsning/vasröjning

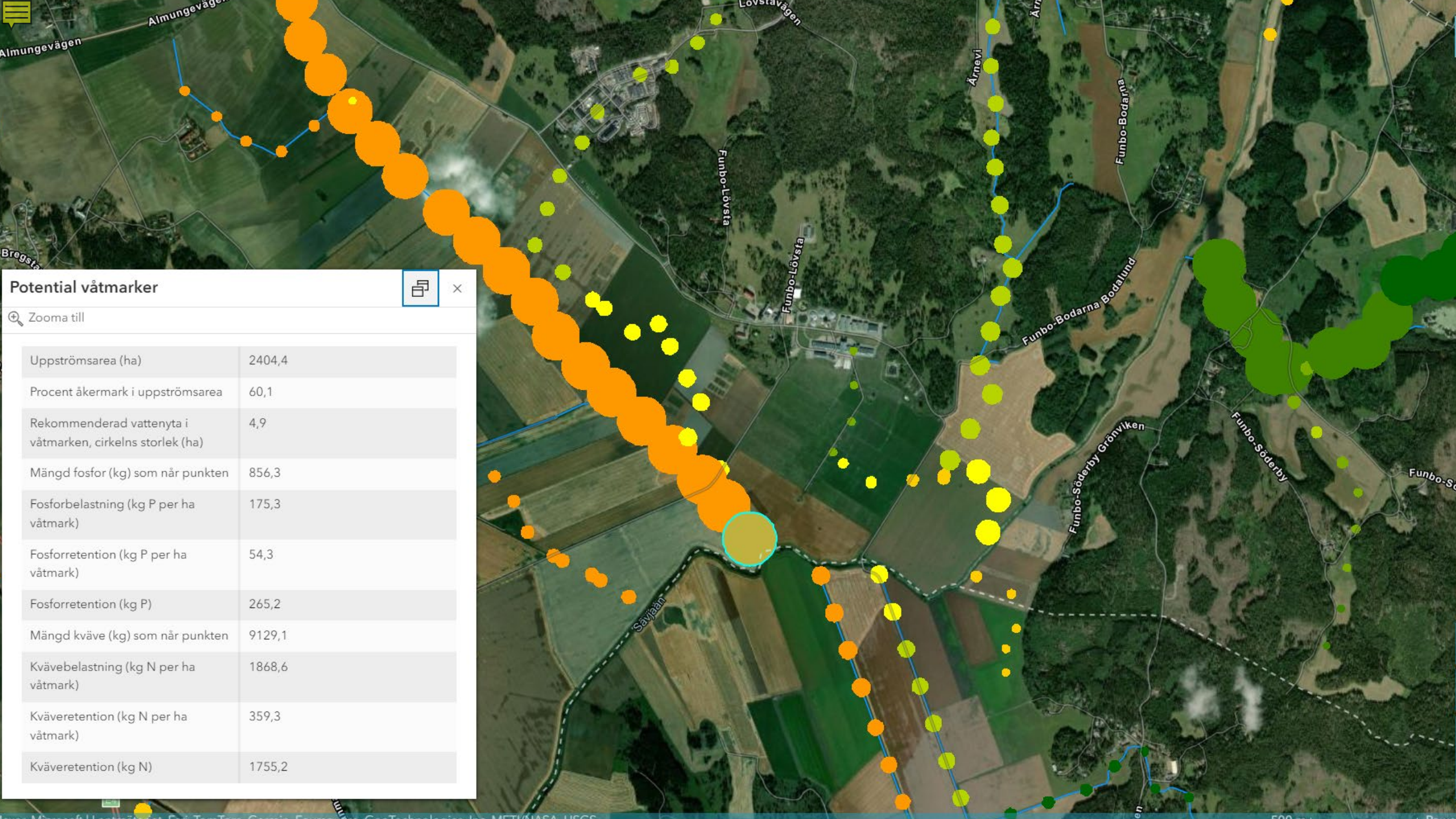

Underlag till lokalt åtgärdsprogram för Fyrisåns huvudfåra

Uppsala kommun

Färdig handling 2024-01-31

Potential våtmarker

 Zooma till

Upströmsarea (ha)	2404,4
Procent åkermark i uppströmsarea	60,1
Rekommenderad vattenyta i våtmarken, cirkelns storlek (ha)	4,9
Mängd fosfor (kg) som når punkten	856,3
Fosforbelastning (kg P per ha våtmark)	175,3
Fosforretention (kg P per ha våtmark)	54,3
Fosforretention (kg P)	265,2
Mängd kväve (kg) som når punkten	9129,1
Kvävebelastning (kg N per ha våtmark)	1868,6
Kväveretention (kg N per ha våtmark)	359,3
Kväveretention (kg N)	1755,2

Utmaningar

- Utlysning av LOVA och LONA-medel sker bara 1 gång per år. Ibland 2 om medel finns kvar
- Medel via Jordbruksverket kan bara sökas av jordbruksföretag, kommuner kan inte hjälpa till via det systemet om inte markägare skriver fullmakt. Dessutom måste markägare ligga ute med egna pengar till projektet är klart
- Långa handläggningstider för beslut av medel och tillståndprocesser. Inte ovanligt att det tar flera år innan åtgärd kan utföras
- Komplicerade tillståndprocesser via Länsstyrelsen. Exempelvis kring anmälan om vattenverksamhet och arkeologi. Finns risk att projekt avslås denna väg efter att medel beviljats
- Regelverket gör ofta att optimal placering av åtgärder inte kan ske
- Åtgärder är frivilliga för markägare, och ger ingen vinning annat än den goda viljan

Tack för att ni lyssnade!
Christoffer.hallback@uppsala.se